

หลักสูตร "เทคนิคการเป็นที่ปรึกษา ในดวงใจนิสิต แห่ง Buu รุ่นที่ ๑"

ผศ.พญ.มณีนวรัตน์ แทนรัตนวิจิตร
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ดร.วิโรจน์ อรุณนพรัตน์
รศ.นพ.จิตเจริญ ไชยคำ
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๔-๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คำพ่อสอน

๒146

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
"การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้
ความคิด ความประพฤติ ทักษะคติ ค่านิยม และ
คุณธรรม ของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดีมี คุณภาพ
และประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้
สะดวกราบรื่นได้ผลที่ แน่นนอนและรวดเร็ว"

...การทำงานยากลำบากกว่าการเรียนรู้
การเรียนรู้ที่เรียนตามหลักสูตร หรือ
เรียนวิชาต่าง ๆ ตามที่ทางมหาวิทยาลัย
จัดลำดับให้ แต่การทำงานไม่มีหลักสูตร
วางไว้ จำจะต้องใช้ความริเริ่มและ
ความคิดพิจารณาด้วยตนเอง ในอันที่จะ
ทำสิ่งใด อย่างไร เมื่อใด หากไม่รู้จัก
พิจารณาใช้ให้ถูกต้อง ถูกโอกาส ถึงมี
วิชาอยู่ ก็ไม่เป็นผลแก่งาน และ แก่ตัวนัก
..

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๒

๒146

.... เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการ
ทำตัวให้ตกต่ำหรือให้เป็นปัญหาแก่
สังคมประการใด แท้จริงต้องการ
เป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะ มี
เกียรติ และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง
ราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงความ
ประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้
แนะนำควบคุมให้ดำเนินไป
โดยถูกต้อง

๒146

.... ในฐานะหน้าที่ที่เป็นครู
เป็นอาจารย์ เป็น ผู้บริหาร
การศึกษา ท่านจะช่วยเขาได้
มากที่สุด เพราะมีส่วน
ควบคุมดูแลใกล้ชิดอยู่ทุก ๆ
ด้านรองลงมาจากบิดามารดา
ดังนั้น จึงใคร่ขอให้ท่านทำตัว
เป็นผู้นำและ เป็นที่พึ่งที่แท้จริง

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาวันที่ ๒๘
พฤศจิกายน ๒๕๑๔

.... เพียรพยายามใช้วิชา
ความสามารถที่มีอยู่ฝึกฝนอบรมด้วย
เหตุผล และ ความฉลาด ด้วยความ
กรุณาปราณี และ ความบริสุทธิ์ใจ
ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ความคิดที่ดี
ที่ปราศจากโทษให้เสมอหน้า
อนุเคราะห์ และ นำพาไปในทางถูก
ทางเจริญ เพื่อช่วยให้เยาวชนของเรา
มีอนาคตอันมั่นคงแจ่มใสต่อไป

... หน้าที่ของผู้ที่เป็นนิสิตนักศึกษาว่า การ
เป็นนักศึกษาไม่ใช่อาชีพ เป็นเวลาที่จะ
ฝึกทางวิชาการ และ ก็ทางจิตใจ
เพื่อที่จะมีพลังแข็งแรงที่จะรับใช้ชาติ
เป็นพลเมืองดี แล้วก็มีความหวัง และ ก็
เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดว่า เมื่อได้ฝึกในทาง
จิตใจเป็นคนเข้มแข็งซื่อตรงและเป็นคนที่
มีความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์แล้ว
จะต้องรักษาอุดมคตินี้ หรือพลังนี้ หรือ
ปณิธานนี้ไว้ตลอดชีวิต ...

จึงจำเป็นต้องข่มใจ อุดกั้น และ
เหนี่ยวรั้งตนเองไว้ไม่ให้หันเหไป
ในกิจกรรมอันพ้นหลักสูตรจนเกิน
ประมาณ และ ต้องพยายามรวม
กำลังทางสมองที่จะกระจัดกระจาย
ไปนั้น มาลงในกิจเฉพาะ หน้าที่สำคัญ
ที่สุด คือ การเล่าเรียน ให้สำเร็จเป็น
บัณฑิตก่อน ...

... การที่จะร่วมมือกันทำงานราบรื่น
สำเร็จ และดำเนินก้าวหน้าต่อกันไปได้นั้น
นักปฏิบัติงานทุกคนจะต้องมีวินัยสำหรับ
ใช้กับตนเอง คือ ต้องไม่ประมาทปัญญา ต้อง
รักษาความจริงใจ ต้องสลัดทิ้งความคิดจิตใจที่
ต่ำทรามอ่อนแอ และ ต้องทราบตระหนักใน
ความสำรวม ไม่ฟุ้งเฟ้อ ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่จะ
ช่วยให้งานเป็นงานและให้ชีวิตมั่นคงเป็นสุข .

กำหนดการ

1. แนะนำหลักสูตร และ ความคาดหวัง
2. กิจกรรมนิสิตและชีวิตในสังคม
3. ประสบการณ์จากร่วม.ดินแดง
4. ครุในดวงใจ
5. เทคนิคให้คำปรึกษา
6. แผนพัฒนาที่ปรึกษาในดวงใจนิสิต
7. ทบทวนชีวิต นิสิต เป็นศูนย์กลาง

- แนะนำหลักสูตร และ ความคาดหวัง**
1. ทบทวน เขียน ส่ง (ไม่ต้องลอกโจทย์)
  2. ตัวท่านคาดหวังอะไรในการเข้าหลักสูตรนี้
  3. ประสบการณ์ในการให้คำปรึกษานิสิตในปี
การศึกษาที่ผ่านมา (๒๕๕๓-๒๕๕๔) เป็น
อย่างไร
    - 3.1 นิสิตที่ท่านดูแลเข้ามารับคำปรึกษา ก็ครั้ง
เรื่องอะไร
    - 3.2 ประสบการณ์ที่ดี และ/หรือ ไม่ดี ในการให้
หรือ รับคำปรึกษา คือ
    - 3.3 ประเด็นที่ท่านต้องการ แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ กับ คณาจารย์ และ วิทยาการ คือ
.....
  4. กรณีเป็นอาจารย์ใหม่ ประสบการณ์ที่เคยได้รับ
คำปรึกษาในสมัยเรียน(ตรี/โท/เอก)เป็นอย่างไร

จากแฟ้มภาพ ตามไปดู ครูได้คิดอะไร

**น้องใหม่
ใส
บริสุทธิ์**

หวานน่ารัก

ผู้ทำแบบฉบับ: วิชาเรียน, วิชาศึกษา, วิชาแบบ, วิชา, วิชา

ดูดีถ้าแต่งตัวดี

เราเป็นพี่แล้วนะครับ

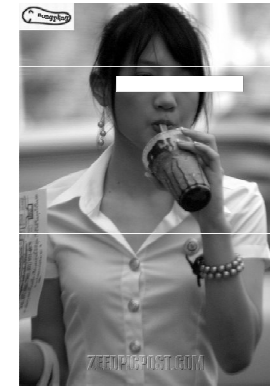
นานๆไป
อะไรทำให้
กลายเป็นอย่าง
นี้

หนูบังไว้แล้วนะคะ

<http://groups.yahoo.com/group/LoKKaEW>

เสื้อตัวเล็กราคาถูกค่ะ

หนูเมื่อยค่ะ

ขอโพสดีทำสวยหน่อยค่ะ

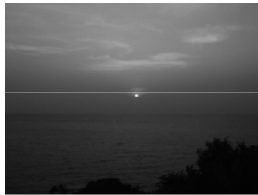
เด็กกล้าแค้น ที่.....

ความผิดปกติที่พบบ่อยในสถาบันอุดมศึกษา

1. ชู้สาว ท้องและการทำแท้ง
2. เสพและขายยาเสพติด
3. ก่อความสงบ
4. ลักเล็กขโมยน้อย
5. ผิดกฎจราจร อุบัติเหตุ
6. การแต่งกายผิดระเบียบ
7. ดื่มสุรา
8. การพนัน
9. การนัดหมายผ่าน Web ที่ไม่เหมาะสม
10. การเที่ยวกลางคืน
11. การใช้จ่ายที่ขาดความยับยั้งชั่งใจทำให้ต้องหารายได้พิเศษแบบแปลกๆ
12. จัดแปรปรวนหลายๆแบบ

ข่าวร้ายสภาวะการณ์เด็กในรอบปี 2548-2549

- แนวโน้มวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์และมาทำคลอดสูงขึ้น เด็กวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษา-อุดมศึกษายอมรับว่ามีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 16 เป็นร้อยละ 19
- และมีวัยรุ่นต่ำกว่า 19 ปี มาทำคลอดเพิ่มขึ้นจาก 52,000 คนเป็น 71,000 คน
- แนวโน้มเด็กถูกละเมิดทางเพศเพิ่มสูงขึ้น อัตราเด็กอายุ 18 ปีและต่ำกว่าถูกละเมิดทางเพศเพิ่มขึ้นจาก 6.42 เป็น 31.32 คน ต่อแสนประชากรในกลุ่มอายุ
- ปัญหาความรุนแรงและการพนันในกลุ่มเยาวชนยังสูงอยู่ วัยรุ่นระดับมัธยมต้นขึ้นมาร้อยละ 15 เล่นพนันบอล ร้อยละ 10 ถูกริดไถโดยเพื่อนนิสิต
- จำนวนเด็กที่ถูกส่งเข้าสถานพินิจสูงถึงปีละ 30,000 คน

ดร.อมรวิทย์ นาคกรทวพ

พื้นที่เสี่ยง พื้นที่เสีย

จำนวนพื้นที่เสี่ยงในเขตเมือง
จำนวนเด็กถูกส่งเข้าสถานพินิจ
ร้อยละของเด็กพบเห็นการเสพยาเสพติด
ในโรงเรียน

ที่บ้านทางภูมิคุ้มกัน

ร้อยละของเด็กที่ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่
จำนวนเด็กถูกละเมิดทางเพศ
ร้อยละของเด็กพบเห็นการเสพยาเสพติดในโรงเรียน

เสี่ยงโชค เสี่ยงชีวิต

ร้อยละของเด็กที่เล่นพนันบอล
ร้อยละของเด็กถูกขู่กรรโชกในโรงเรียน
ร้อยละของเด็กถูกทำร้ายร่างกายในโรงเรียน

ชีวิตซ่า ชีวิตเศร้า

จำนวนเด็กบาดเจ็บ/เสียชีวิตจากอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์
จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 19 ปี มาทำคลอด
จำนวนเด็กที่พยายามฆ่าตัวตาย

เมาเหล้า เมาเช็กส์
ร้อยละเด็กดื่มเหล้า
ร้อยละเด็กสูบบุหรี่
ที่มีเพศสัมพันธ์

มิตินครอบครัว/ศาสนา

- 51 % ไปไหนมาไหนกับพ่อแม่พี่น้องวันเสาร์-อาทิตย์
- 47% ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่
- 41 % ใส่บาตรทำบุญวันเสาร์-อาทิตย์
- 34 % ไปวัดวันเสาร์-อาทิตย์

มิตีสื่อ/การเรียนรู้

1. 91% มีโทรศัพท์มือถือ 23 % ส่ง sms ทุกวัน
2. 61% โหลดภาพเพลงทุกวัน
3. 56% เข้าเน็ตทุกวันเฉลี่ยวันละ 105 นาที
4. 39% ดู vcd ทีวี 27% ดูเว็บไซต์ 30% ดูการ์ตูน ทีวี
5. 35% อดเรียนอย่างน้อย 1 ครั้งต่อสัปดาห์
6. 34% เล่นเกมคอมพิวเตอร์/เกมออนไลน์เป็นประจำ
7. ฟุดโทรศัพท์ 74 นาทีต่อวัน ดูทีวี 154 นาทีต่อวัน
8. อ่านหนังสือ 81 นาที ทำการบ้าน/รายงาน 86 นาทีต่อวัน
9. 9% เรียนพิเศษเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคอร์สละ 2,000 บาท

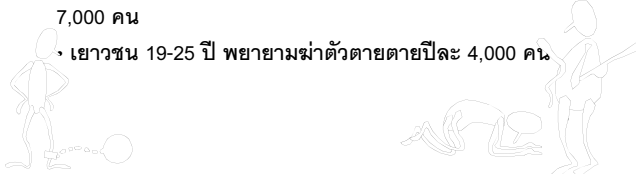
มิตินการใช้ชีวิต

1. 62% เล่นกีฬา/ออกกำลังกายเป็นประจำเฉลี่ยวันละ 75 นาที
2. 49% กินเหล้า
3. 47% อยู่บ้าน/หอเพื่อนเป็นประจำเฉลี่ยวันละ 113 นาที
4. 31% เที่ยวกลางคืนวันเสาร์-อาทิตย์
5. 30% ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์
6. 27% เล่นหวยบนดิน
7. 23% สูบบุหรี่
8. 23% ทำงานหารายได้พิเศษ
9. 20% อยากทำศัลยกรรมปรับปรุงภาพลักษณ์
10. 17% เล่นพนันบอล

มิติปัญหา/ภาวะเสี่ยง

- 18% เคยพบเห็นการเสพยาเสพติดในสถานศึกษา
- 6% เคยถูกขู่กรรโชกทรัพย์ 9% เคยถูกทำร้ายร่างกายในสถานศึกษา
- 2% ออกกลางคืน 3% ย้ายสถานศึกษา
- เยาวชนต่ำกว่า 25 ปี ก่อคดีอาชญากรรม 32,000 คดีต่อปี
- วัยรุ่นต่ำกว่า 19 ปีมาทำคลอดปีละ 70,000 คน
- เยาวชนต่ำกว่า 25 ปีเสียชีวิตจากอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์ปีละ 7,000 คน
- เยาวชน 19-25 ปี พยายามฆ่าตัวตายปีละ 4,000 คน

วัฒนธรรมองค์กรอุดมศึกษาไทยในระบบมหาวิทยาลัย มีจุดอ่อนไม่
เอื้อต่อการพัฒนาผู้นำทางความคิด ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ศ.ดร.กฤษณพงษ์ กีระติกร เลขาธิการ สกอ.

- ลอกรูปแบบการทำงาน กระบวนทัศน์ One size fits all (จัดแบบเหมาเข่ง)
- เน้นตัวทางความคิดทางการจัดหลักสูตร ทางการบริหารจัดการ
- สภาวะ copy cat, ไม่ถาม why และ why not, ขาดการมองเชิงวิพากษ์ (critical analysis)
- กลัวความเปลี่ยนแปลง กลัวความล้มเหลว (Failure is a crime)
- การพึ่งพิงปัญญาภายนอก พึ่งพิงทรัพยากรภายนอก
- สภาพ fat cat ติดความสบายความเคยชิน ไม่มีวิกฤตหรือไม่เห็นวิกฤต
- สภาพความเป็นองค์กรการเมือง
- สังคมไม่มีปณานิ ขาดความเป็นกัลยามิตร ขาดความเอื้ออาทร

: วัฒนธรรมองค์กร

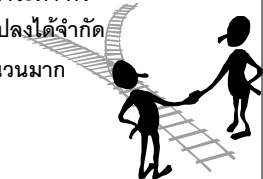
สภาพแวดล้อมสร้างคน คนสร้างสภาพแวดล้อม
สังคมดีได้เท่ากับผู้นำ ผู้นำดีได้เท่ากับสังคม

: เงื่อนไขและเหตุการณ์

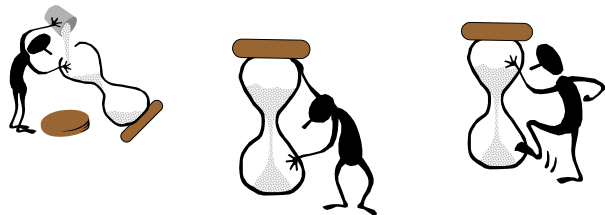
ถ้ามหาวิทยาลัยสอนแต่คนที่ไม่มี
ประสบการณ์ ไม่มีเป้าหมายชีวิต มีวุฒิภาวะต่ำ คง
สร้างผู้นำทางความคิดและการเปลี่ยนแปลงได้จำกัด

ถ้ามหาวิทยาลัยทำงานกับคนจำนวนมาก
คนที่มีประสบการณ์
คนที่มีวุฒิภาวะสูง
มีความชัดเจนในชีวิต
ควรสร้างผู้นำทางการเปลี่ยนแปลงชุมชนและสังคม
ได้มาก

•โดยอาศัยสภาวะผู้นำที่พ่อแม่ให้มา
สถาบันอุดมศึกษา ชุมชน จะพัฒนา
ความคิดให้เกิดขึ้นได้หรือไม่?

ประสบการณ์จากร่วม.ดินแดง

กิจกรรม 3 ช

กิจกรรม 3 ช กัับการผลิต คน

• KPI = Key Performance Indicator

- ยาว
- สวย
- แน่น

• ได้คิด คิดอะไรได้

กิจกรรม 3 ช กัับการผลิต คน

- KPI = Key Performance Indicator
  - ยาว life long learning
  - สวย learn how to learn, คุณธรรมนำความรู้ คู่ความพอเพียง พอดี พอ....
  - แน่น kusa = knowlegde, understand, skill, attitude
- ในเวลาที่กำหนด
- ไม่มี ปมด้อย/ปมชีวิต

กิจกรรม 3 ช

- ขอบ
- ชีพ
- ชีวิต

กิจกรรมนิสิตและชีวิตในสังคม

- 1.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ ๒๕๔๒ แก้ไข ๒๕๔๕
- 2.การเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ ๒๑
- 3.มาตรฐานอุดมศึกษา

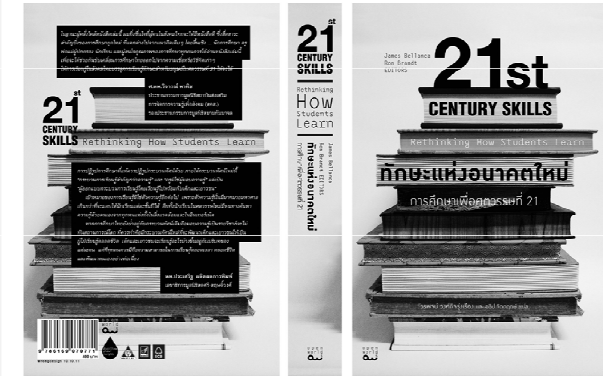
พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
ปฏิรูปการศึกษา
พัฒนาการเรียนรู้กอบกู้สังคมไทย

**มาตรา 4 การศึกษา
กระบวนการเรียนรู้
การฝึก การอบรม
การสืบสานทางวัฒนธรรม
การสร้างสรรคจรรโลง
ความก้าวหน้าทางวิชาการ
การสร้างองค์ความรู้
อันเกิดจากการจัดการสภาพแวดล้อม
สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุน
ให้บุคคลเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง
ตลอดชีวิต**

ความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษา

•มาตรา 7
-มีความสามารถในการ
ประกอบอาชีพ
-รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิด
สร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และ
เรียนรู้ด้วยตนเอง
อย่างต่อเนื่อง

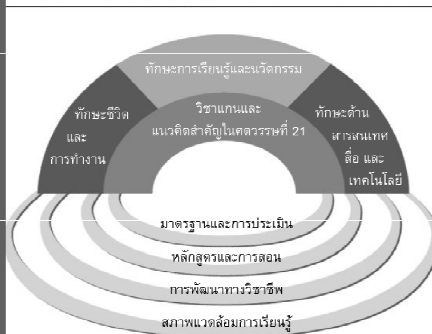
ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ภาพที่ ก.1: กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาคเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา
  - ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์สร้างนวัตกรรม
  - ทักษะในการสื่อสาร
  - ทักษะในการทำงานแบบร่วมมือ
  - ทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการจัดการสารสนเทศ
  - ทักษะชีวิต
- ความเป็นผู้นำ
  - คุณธรรม จริยธรรม
  - ความโปร่งใส
  - ปรับตัวได้ดี
  - สร้างสร้างงานอย่างมีคุณภาพ
  - มีมนุษยสัมพันธ์
  - มีเป้าหมาย
  - รับผิดชอบต่อส่วนรวม

ภารกิจอุดมศึกษา

1. การจัดการเรียนการสอน
2. งานวิจัย
3. บริการทางวิชาการแก่สังคม
4. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

เก่ง
ดี
มีสุข

โลกแห่งอนาคต ?

Global Village

เด็ดดอกไม้ก็สะเทือนถึงดวงดาว

เป้าหมายการจัดการศึกษาต้องเปลี่ยนไป

- จาก “เก่ง-ดี-มีความสุข”
- สู่ “ดี-เก่ง-มีความสุขและ
แข่งขันใน เวที
ประชาคมอาเซียน และ
โลกได้”

เป้าหมายบัณฑิต อุดมคติไทย

ดี : มี.....

เก่ง : .....

มีสุข: .....

เป้าหมายบัณฑิต อุดมคติไทย

ดี : มีความรับผิดชอบ (ต่อตนเอง ผู้อื่น
สังคม) มีหลักคิดทางคุณธรรม จริยธรรม

เก่ง : วิชาการ งาน คน คิด บริหารชีวิต
บริหารจัดการ

มีสุข: รู้หลักดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง รู้การ
บริหารเวลารู้จัดการกับภาวะอารมณ์ สนุกกับ
การเรียนรู้

ก่อนจะถึงวันนี้

Red Ocean Strategy

กลยุทธ์น่านน้ำสีแดง
การแข่งขันเพื่อให้ได้มา
ซึ่งความเป็น “เบอร์
หนึ่ง” การมุ่งเอาชนะ
คู่แข่ง เพื่อแย่งชิงส่วน
แบ่ง

Blue Ocean Strategy

กลยุทธ์น่านน้ำสีคราม
พัฒนาให้แหวกแนวไป
จากที่มีอยู่ เน้นความเป็น
สิ่งใหม่ล่าสุดที่ไม่เคยมีมา
ก่อน ใช้ “นวัตกรรมใหม่”
และ “ความต่าง” เป็นตัว
ดึงดูดความสนใจ

White Ocean Strategy

“กลยุทธ์น่านน้ำสีขาว” ผู้บริหาร
และองค์กรมีความยึดมั่นอยู่บน
คุณงามความดี ศิลธรรม และ
ปรับมุมมองจากที่คอยตัดดวง
ผลประโยชน์จากสังคม มาเป็น
การช่วยเหลือ แบ่งปัน และ เป็น
ส่วนหนึ่งของส่วนรวม

White Ocean Strategy

“โดยคำนึงถึงภาพกว้างของ *People, Planet, Profit* และ *Passion* เป็น
แรงขับเคลื่อนในการบริหารงานทุก
ภาคส่วน ตั้งแต่พันธกิจ วิสัยทัศน์
นโยบาย การผลิต การบริหาร
การตลาด การสื่อสาร การ
บริหารงานบุคคล

Orange Ocean Strategy

- “น่านน้ำสีส้ม” จะเกิด
ความสอดคล้องเรียง
ของจุดมุ่งเน้น กลยุทธ์
โครงสร้าง กระบวนการ
การบริหารการพัฒนาคน
และวัฒนธรรมองค์กร

Orange Ocean Strategy

- เป็น “เข็มทิศ” ที่นำมา
สู่การใช้ “จิต ปัญญา
และ จินตนาการ ใน
การพัฒนาให้องค์กร
เกิดการพัฒนาที่
ยั่งยืน”

ความรู้ คือ อะไร

ความรู้เหมือนนม

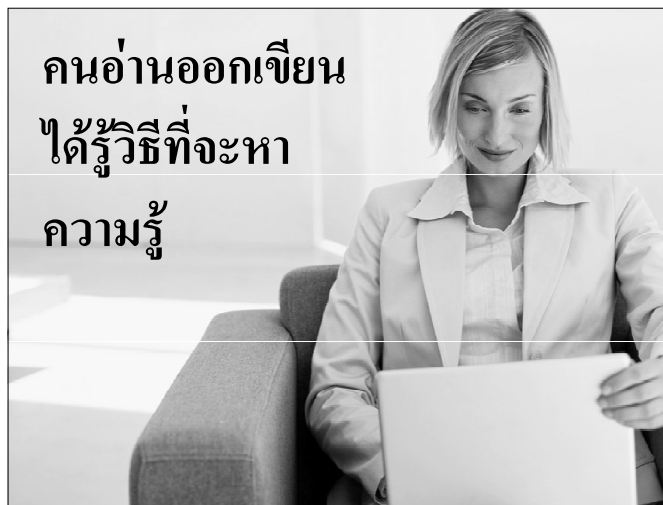
หมดอายุได้

มองหาอาหารที่ดีได้ยาก

เคถึ่ควิชา.....

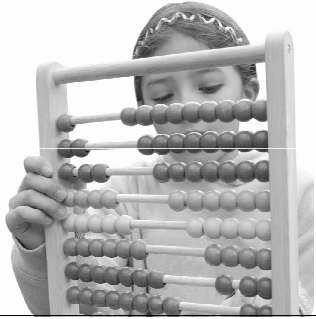
คนอ่านออกเขียน
ได้รู้วิธีที่จะหา
ความรู้

อ้าแขนรับสิ่งที
เปลี่ยนแปลง

เรียนรู้วิธีที่จะ
เรียน...

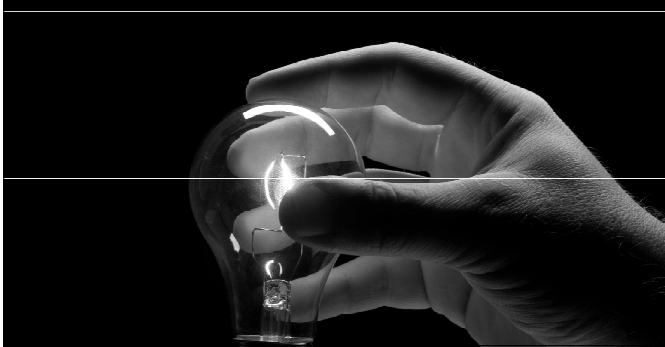

จำไว้

ความรู้ไม่ใช่อำนาจ

การนำความรู้ไป
ประยุกต์ใช้ คือ อำนาจ

นิยามของ “ความรู้”

- ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 คือ “สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือ ประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติ และ ทักษะ ความเข้าใจ หรือ สารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติต่อวิชาในแต่ ละสาขา”

19/05/55

78

นิยามของ “ความรู้”

- ซึ่งทักษะประสบการณ์นั้น ไม่ได้มีอยู่ในตำราแต่เกิดจากการลงมือปฏิบัติ ดังนั้น ความรู้ จะเกิดได้ด้วยการลงมือปฏิบัติ

19/05/55

KM_Concept_UJ2007

ลำดับขั้นของความรู้

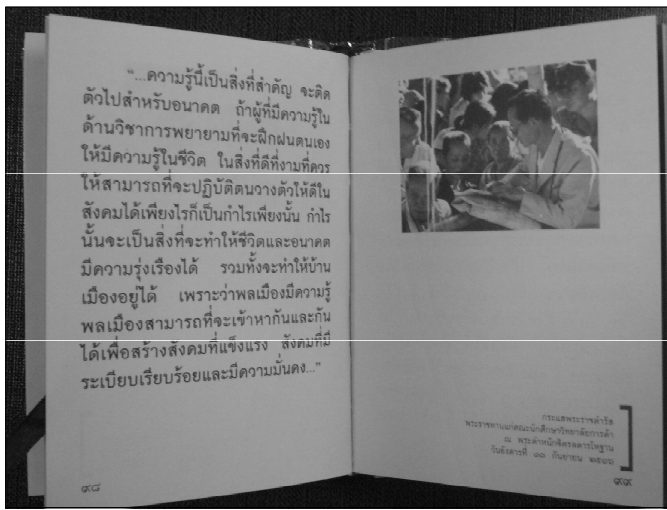
1. เริ่มต้นจากการเก็บข้อมูล (data)
2. แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เป็น สารสนเทศ (information) ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่องาน
3. จากนั้นเมื่อใดก็ตามที่มีการนำข้อมูล และ สารสนเทศไปประยุกต์ใช้งานจริงก็จะเกิดเป็น ความรู้ (knowledge) เกิดปัญญา

19/05/55

KM_Concept_UJ2007

80

ความรู้
เป็นสิ่งติดตัวไปในอนาคต
แต่
เรียนรู้
ทำให้อยู่ได้ในอนาคต

เรียนรู้ ทำอย่างไร

Teach Learn

หลุด ล้น แหก

การเรียนรู้ และ
มาตรฐานผลการเรียนรู้
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษา
ของประเทศไทย

TQF
Thailand Qualification Framework
Higher Education
16 กรกฎาคม 2552

การเรียนรู้,
หมายถึง การเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมที่นักศึกษา
พัฒนาขึ้นในตนเอง จาก
ประสบการณ์ที่ได้รับ
ระหว่างการศึกษา

(๑) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และ ด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัว และ ส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัว และสังคม

(๒) **ด้านความรู้ (Knowledge)** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และ การนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์ และ จำแนกข้อเท็จจริงใน หลักการ ทฤษฎี ตลอดจน กระบวนการต่างๆ และ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

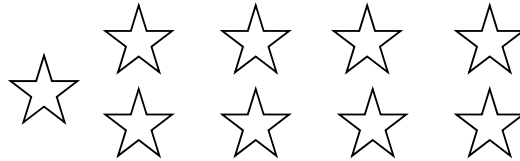
(๔) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ**
(Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและ รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

(๕) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๖.บางสาขาวิชาต้องการทักษะทาง
 กายภาพสูง เช่น การเดินร่ำ คนตรี การ
 วาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา
 การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์
 จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้าน
 ทักษะพิสัย (*Domain of
 Psychomotor Skill*)

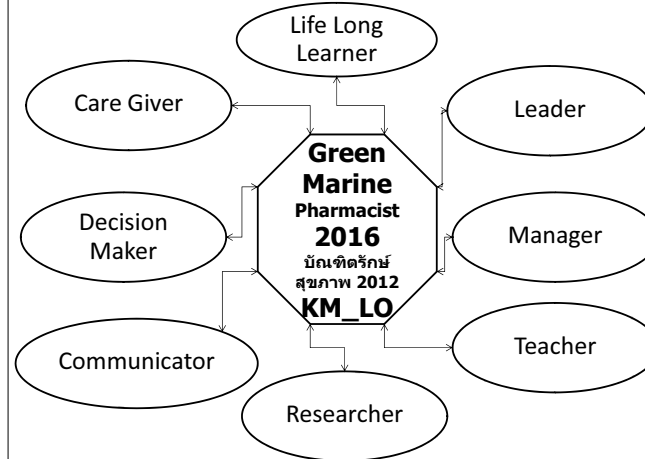
9th STAR PHARMACIST

GREEN MARINE PHARMACY

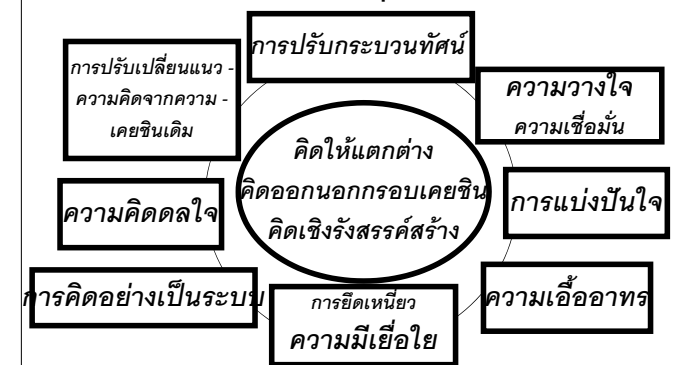
9-STAR RX?

1. CARE-GIVER
2. DECISION-MAKER
3. COMMUNICATOR
4. LEADER
5. MANAGER
6. LIFE-LONG LEARNER
7. TEACHER
8. RESEARCHER
9. "GREEN MARINE PHARMACIST"

วงจรเชื่อมต่อกับความคิดเชิงสร้างสรรค์

โดย ภก.รศ.ดร.สินธุ์ชัย แก้วกิติชัย

มาตรฐานที่สาม สร้างฐานสู องค์การเรียนรู้

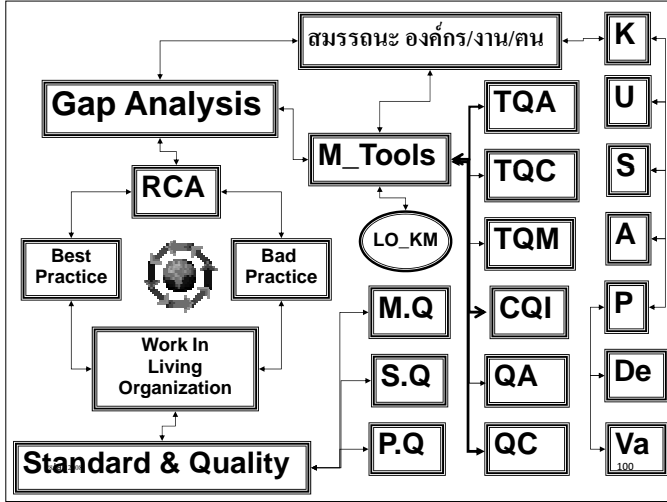

THE LEARNING ORGANIZATION

คือ องค์กรที่ทุกคนค้นพบวิธีการเรียนรู้ซึ่ง
 กันจากประสบการณ์ในการทำงานอย่าง
 ต่อเนื่อง และ นำประสบการณ์เหล่านั้นมา
 ปรับ/ปรุง/ต่อยอดพัฒนา ตน/ตน/งาน/
 องค์กร เพื่อบรรลุความเป็นตัวตน พันธกิจ
 ขององค์กรนั้นๆ

หลักปฏิบัติ หลังการคิด

- การเรียนรู้ต้อง คิดได้ และ ได้คิด
- คิดก่อนทำกิจกรรม หรือ เรียน คือ **Before Action Review**
- คิดระหว่างทำกิจกรรม **During Action Review**
- คิดหลังทำกิจกรรม **After Action Review (Learning) Review**
- คิดวางแผนเพื่อการพัฒนา **Passion Plan** หรือ **สัญญาใจไฟปรารถนา**

มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนา
สังคมฐานความรู้ และ
สังคมแห่งการเรียนรู้

- มีการแสวงหา การสร้าง
และ การใช้ประโยชน์ ทั้ง
ในสวนภูมิปัญญาท้องถิ่น
และเทศ เพื่อสร้างสังคม
ฐานความรู้

102

มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคม
ฐานความรู้ และ สังคมแห่งการเรียนรู้

- มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และ หลักการประสานความร่วมมือ รวมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้¹⁰³

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

5. มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัยหรือ จากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ระบบและกลไกจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

1. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ และ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ
2. มีระบบและกลไกการรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่คนทั่วไปเข้าใจได้ และ ดำเนินการตามระบบที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 กระบวนการบริการวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

5. มีการพัฒนาความรู้ ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการ และ ถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรภายในสถาบันและเผยแพร่สู่สาธารณชน

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ภาวะผู้นำของสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน (ต่อ)

5. ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงาน เพื่อให้สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันเต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้

1. มีการกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถาบันอย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและการวิจัย(เรื่อง)
2. กำหนดบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาความรู้และทักษะด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัยอย่างชัดเจนตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1
3. มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (Tacit Knowledge) เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ติดตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1 และเผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้

1. มีการกำหนดประเด็นความรู้อย่างเป็นระบบของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสถาบันอย่างมีระบบและมีทิศทางที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเรียน การสอนและการดำเนินงานที่ระดับมหาวิทยาลัยและระดับสถานศึกษา
  2. มีการนำประเด็นความรู้ที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัยอย่างมีระบบและมีความรู้ที่ก้าวหน้าในข้อ 1 และเผยแพร่ไปยังบุคลากรอย่างเป็นระบบที่ก้าวหน้า
  3. มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ ทั้งระดับของปฏิบัติการ (Tacit Knowledge) เพื่อพัฒนาแบบปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้ที่ก้าวหน้าในข้อ 1 และเผยแพร่ไปยังบุคลากรอย่างเป็นระบบที่ก้าวหน้า
4. มีการรวบรวมความรู้ตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1 ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคลและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาและจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร (Explicit Knowledge)
  5. มีการนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ในปีการศึกษาปัจจุบันหรือปีการศึกษาที่ผ่านมา ที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Explicit Knowledge) และ จากความรู้ ทักษะของ ผู้มีประสบการณ์ตรง (Tacit Knowledge) ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

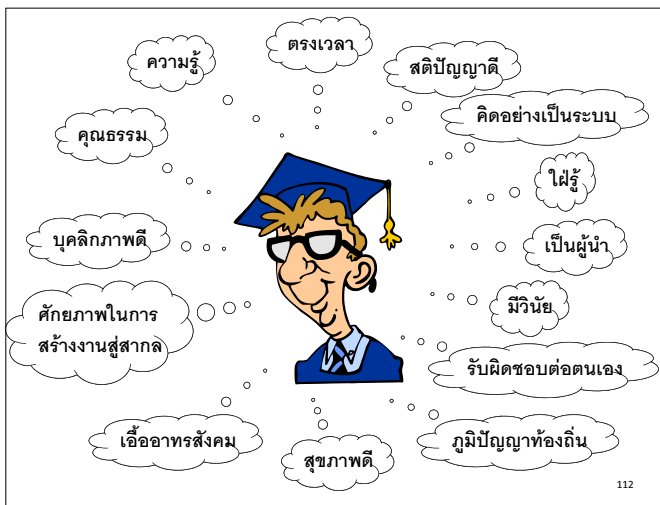
ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (ต่อ)

8. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ระหว่างสถาบันและมีกิจกรรมร่วมกัน

มาตรฐานการอุดมศึกษา

2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีดุลยภาพ
- 2.1 มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยคำนึงถึงความหลากหลายและเป็นอิสระทางวิชาการ

111

112

ตัวบ่งชี้ 2.8 ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพบัณฑิตตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม ดังนั้นสถาบันจึงควรมีการวัดระดับความสำเร็จของการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่สถาบันจัดให้กับนักศึกษา

113

เกณฑ์มาตรฐาน:

1. มีการกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาที่ต้องการส่งเสริมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษาที่ต้องการส่งเสริมไปยังผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงทั้งสถาบัน
3. มีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ในข้อ 1 โดยกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายวัดความสำเร็จที่ชัดเจน

114

เกณฑ์มาตรฐาน:

4. มีการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่กำหนดในข้อ 3 โดยมีผลการประเมินบรรลุเป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ 90 ของตัวบ่งชี้
5. มีนักศึกษาได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรมจริยธรรม หรือได้รับการยกย่องชมเชยด้านการมีพฤติกรรมที่ดีงามที่เป็นแบบอย่างแก่สังคมโดยหน่วยงานภายนอก

115

เกณฑ์การประเมิน:

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 ข้อ

116

3. การกิจของนิสิตนักศึกษากับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 การกิจด้านการเรียนการสอน

นิสิตนักศึกษาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การพัฒนา ขบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการริเริ่มวางแผนการเรียนรู้อุของตนเอง กำกับ การดำเนินการตามแผน ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และ *ร่วมทำงานกับอาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน*

117

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาต่างๆ อย่างเหมาะสมและครบถ้วน *กิจกรรมนักศึกษาหมายถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการทั้งโดยสถาบันและโดยองค์กรนักศึกษา* เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรม จริยธรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

ได้แก่

- (1) คุณธรรม จริยธรรม
- (2) ความรู้
- (3) ทักษะทางปัญญา
- (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- (5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่สภา/องค์กรวิชาชีพได้กำหนดเพิ่มเติมตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนา นักศึกษาที่ส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกด้าน
2. มีกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา
3. มีการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการโดย นักศึกษาอย่างน้อย 5 ประเภท สำหรับระดับปริญญาตรี และอย่างน้อย 2 ประเภทสำหรับระดับ บัณฑิตศึกษา
4. มีการสนับสนุนให้นักศึกษาสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบันและมีกิจกรรมร่วมกัน

เกณฑ์มาตรฐาน :

1. มีระบบการให้ความรู้และทักษะ การประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา
2. มีระบบส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพ ไปใช้กับกิจกรรมนักศึกษา
3. มีกลไกให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถาบัน

4. นักศึกษามีการใช้กระบวนการคุณภาพ ในการพัฒนาคุณภาพ ของ กิจกรรม หรือ โครงการ นักศึกษา

5. มีการประเมินความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของแผนการจัด กิจกรรมพัฒนานักศึกษา

6. มีการนำผลการประเมินไป ปรับปรุง แผนหรือปรับปรุง จัด กิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา

ตัวอย่างการแสดงผลของ นิสิตนักศึกษา

1. พัฒนาตนเองให้อยู่ใน ขอบข่ายที่จะได้รับการยก ย่อง
2. ทำตนไม่ให้เป็นเสื่อมเสีย
3. หาโอกาสและสร้างชื่อเสียง แก่สถาบันตามศักยภาพของ ตนเอง

3.4 ด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นักศึกษาต้องร่วมกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันแล้ว ยังต้องร่วมจัดกิจกรรมของสโมสรหรือ ชมรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และสร้าง จิตสำนึกในความเป็นไทยที่จะต้องมีการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ตัว บ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ โดย นิสิต นักศึกษา จะมีบทบาทในการ ดำเนินการในแต่ละตัวบ่งชี้

ตัวอย่างการแสดงผลของ นิสิตนักศึกษา

1. ให้ความร่วมมือกับ สถาบันในการดำเนินการ
2. ให้ความร่วมมือในการ จัดเก็บข้อมูล และให้ ข้อเสนอแนะ

ตัวบ่งชี้ 6.1 ระบบและกลไกการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

คำอธิบายตัวบ่งชี้ :สถาบันอุดมศึกษาต้อง มีนโยบาย แผนงาน โครงสร้าง และการ บริหารจัดการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้ง การอนุรักษ์ พิพิธภัณฑสถานเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามจุดเน้นของสถาบัน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มี การบูรณาการการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา

เกณฑ์มาตรฐาน:

1. มีระบบและกลไกการทำงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
2. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมนักศึกษา
3. มีการเผยแพร่กิจกรรมหรือการบริการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อสาธารณชน
4. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา

127

เกณฑ์มาตรฐาน:

5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา
6. มีการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานด้านศิลปวัฒนธรรมและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

128

เกณฑ์การประเมิน:

เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3	คะแนน 4	คะแนน 5
มีการดำเนินการ 1 ข้อ	มีการดำเนินการ 2 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 5 หรือ 6 ข้อ

129

ตัวอย่างการแสดงผลบทบาทของนิสิตนักศึกษา

1. ให้ข้อมูลแก่สถาบันเกี่ยวกับกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. ให้ข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
3. เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามความสมัครใจ
4. ติดตามการปรับปรุงแผนการดำเนินงานเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรม
5. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสถาบัน
6. หาโอกาสเผยแพร่และสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันตามศักยภาพของตนเอง

130

ตัวอย่างการแสดงผลบทบาทของนิสิตนักศึกษา

7. เข้าร่วมโครงการหรือเสนอกิจกรรมที่สนใจต่อสถาบัน
8. เสนอแนะแหล่งศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นหรือภูมิภาคและแจ้งเป็นข้อมูลให้กับสถาบัน
9. ช่วยประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานของนิสิตนักศึกษาและสถาบัน
10. ประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมในสถาบัน ทั้งความประพฤติกริยามารยาท การพูดจา และการแต่งกาย

131

ครูในดวงใจ

**ภาระที่สำคัญของ
มหาวิทยาลัย
กลุ่มเกลาให้เกิด
สุขภาพบุรุษ
สุขภาพสตรี**

**ความสุขทางใจ
ของ
อาจารย์ที่ปรึกษา**

ภาระงาน 100 ส่วนของอาจารย์
100=A+B+C+D

- A ส่วน** ให้กับการให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมคุณธรรมและอื่นๆ
- B ส่วน** ให้กับการจัดการเรียนการสอน
- C ส่วน** ให้กับการวิจัยรูปแบบต่างๆ
- D ส่วน** ให้กับการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- A:B:C:D** แปรตรงกับคุณภาพบัณฑิต

ดอกอะไร(Dialogue)
เครื่องมือเบื้องต้น ฝึกการ ฟัง เรียนรู้

• ภาพ
ตัวตนเจ้าของ/
เรื่องราวใน
ชีวิต ลงใน
กระดาษ

เริ่มของ *สุนทรียสนทนา*
คือ
T
TRUST
ไว้เนื้อเชื่อใจ
Getting to know u and me

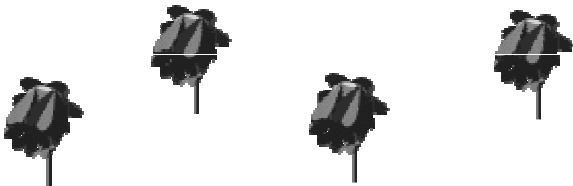
รอบแรก
หาคู่>>>นั่งหันหน้าเข้าหากัน
แนะนำตัวเจ้าของ
ผู้อาวุโสหน่อย>>>เล่าเรื่องราวในภาพ
ผู้อาวุโสมากกว่า ฟัง ซาบซึ้ง
ทวนสิ่งที่ได้รับรู้ เล่ากลับ
ทบทวนว่าจับประเด็นที่ต้องการสื่อ
ครบหรือไม่

รอบที่สอง
ผู้อาวุโสมากกว่า>>เล่าเรื่องราวในภาพ
ผู้อาวุโสหน่อย ฟัง ซาบซึ้ง
ทวนสิ่งที่ได้รับรู้ เล่ากลับ
ทบทวนว่าจับประเด็นที่ต้องการสื่อ
ครบหรือไม่

After Learning Review

1. ได้เรียนรู้อะไรในวันนี้
2. ปิ้งอะไร ในการนำไปใช้ในการพัฒนา นิสิต ที่ฟัง ประสงค์
3. อื่นๆที่อยากบ่น

ลองศึกษาตัวอย่างการให้คำปรึกษา
จาก Clip ต่อไปนี้

ลองถอดบทเรียน
บันทึกลงในกระดาษ
เรียนรู้ที่ควร และ ไม่ควรกระทำ
การหาตัวตนของนิสิต บทบาทที่ปรึกษา

เข้ากลุ่มๆละ๔ท่าน

1. นั่งล้อมวงเป็นวงกลม แนะนำตัวเจ้าของ
2. กำหนด Talking Stick ประจำกลุ่ม
3. เริ่มเล่าประเด็นที่ได้เรียนรู้ของเจ้าของ ที่ละท่าน เริ่มจากท่านที่มี Talking Stick
4. เมื่อเริ่มเล่า ที่เหลือฟัง จับประเด็น
5. เมื่อเล่าครบทุกท่านแล้วให้ กลุ่มสรุป/ ถ่ายทอดให้กลุ่มใหญ่ฟัง

ทฤษฎีการปรึกษา

ทฤษฎีการปรึกษา คือ แนวคิดหรือโครงสร้างที่ให้แนวทางในการปรึกษา

การให้การปรึกษา (Counseling)

เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้คนที่มีความทุกข์ทางจิตหรือปัญหาทางกาย ซึ่งมีผลกระทบเนื่องมาจากสภาวะทางจิตใจได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สิ่งแวดล้อมของตนเอง วิธีที่ตนเองจะแสดงบทบาทได้อย่างเหมาะสม และเรียนรู้วิธีการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น

การให้การปรึกษา คือ..

กระบวนการช่วยเหลือนิสิต

(ทุกข์/ไม่สบายใจ)

ด้วยการพูดคุย/สนทนา

ให้สามารถลด/ขจัด

(ทุกข์/ไม่สบายใจ)

ด้วยการคิด/ตัดสินใจ/ปฏิบัติ ด้วยตนเอง

การสนทนา : สื่อสาร 2 ทาง

ไม่ใช่การพูดคุยกันทางสังคม

แต่เป็นการพูดคุยกันอย่างมีเป้าหมาย

และมีประเด็น

เป้าหมายของการให้การปรึกษา

สำรวจ เข้าใจ
ทุกข์/
ไม่สบายใจ

ช่วยให้
นิสิต

ลด/แก้ไข
ทุกข์/
ไม่สบายใจ

ปรับเปลี่ยน/
พัฒนาตนเอง

การให้คำปรึกษา ประกอบด้วย

ผู้ให้การปรึกษา
: Counselor ; Co

ผู้รับการปรึกษา
: Counseele ; CI

ลักษณะของการให้คำปรึกษา

เน้นอารมณ์/ความรู้สึก
ความคิด/ความเชื่อ

ใจกว้าง ชอบช่วยเหลือ มองโลกในแง่ดี

เป็นผู้ฟังที่ดี ใช้คำพูดได้เหมาะสม

มีความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยา

วิเคราะห์ปัญหาได้ดี

มีสุขภาพจิตดี

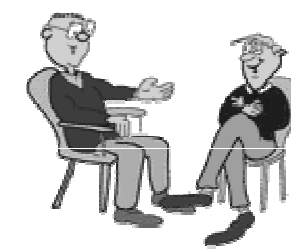
คุณลักษณะของ
ผู้ให้คำปรึกษา

ประเภทของการให้คำปรึกษา

กลุ่ม

รายบุคคล

จรรยาบรรณที่สำคัญของผู้ให้คำปรึกษา

รักษา
ความลับ &
ประโยชน์
ของนิสิตและ
ผู้เกี่ยวข้อง

ข้อควรปฏิบัติขณะให้คำปรึกษา

ใส่ใจ สนใจ ยอมรับ นิสิต.โดยไม่มีเงื่อนไข

พูดน้อย ฟังมาก

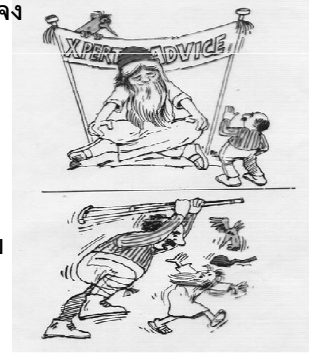
งดทำกิจกรรมอื่น

แสดงความห่วงใย ให้กำลังใจ

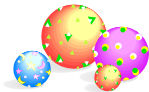
บันทึกการสนทนา(บ้าง)

ข้อไม่ควรปฏิบัติขณะให้คำปรึกษา :

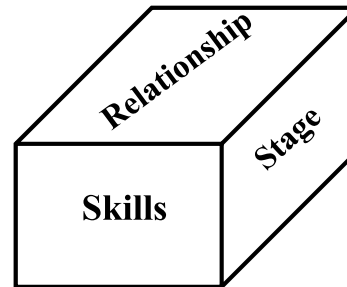
- ถ้ามข้อมูลละเอียด/เจาะจง /ชอกช้ำ
- แสดงอารมณ์ร่วม
- แนะนำให้ นิสิตทำตาม ความเห็นของตน
- รีบสรุป/แก้ไขปัญหาโดย ไม่มีข้อมูลมากพอ
- เล่าเรื่องราวของตนเอง

กระบวนการให้คำปรึกษา

กระบวนการให้คำปรึกษา

Relationship

: สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต

นิสิตรับรู้ว่า อาจารย์ :

- ยอมรับเขา
- เข้าใจความรู้สึกของเขา
- ไม่ตัดสิน / ประเมิน/ ตำหนิเขา
- เก็บเรื่องราวของเขาไว้เป็น ความลับ

จะสร้าง Relationship ได้อย่างไร

แสดงความกระตือรือร้นที่จะช่วยอย่างจริงใจ

ฟังอย่างใส่ใจ ไม่รีบแนะนำ / ตักเตือน

มองนิสิตในแง่ดี

สื่อความหมายชัดเจน

ไม่ยึดตนเอง

Skills

แนะนำ/ชี้ผลที่ตามมา

สะท้อนกลับ

ให้กำลังใจ

สรุปความ

เข้าใจความ / เจียบ

การถาม / การนำ

การฟัง/ใส่ใจด้วยภาษาท่าทาง

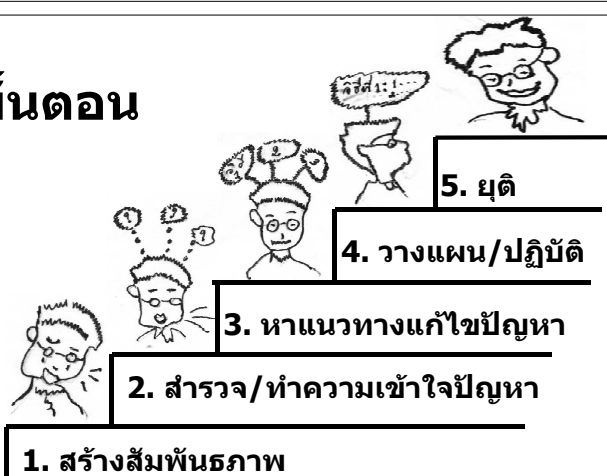
สิ่งน่ารู้เกี่ยวกับการใช้ทักษะ

- แต่ละทักษะมีประโยชน์แตกต่างกัน

• ใช้หลากหลายทักษะ

เลือกใช้ตามสถานการณ์และความเหมาะสม

ขั้นตอน

“ If counseling is a form of talking cure ; then letting counselee speak is one of the most important aspect of it ”

“ Counseling : Slowly, Quietly, Thoughtfully and Warmthly ”

ศึกษาตัวอย่าง

กิจกรรมกลุ่ม

- กระบวนการให้นิสิตรวมกันเป็นกลุ่ม
- จัดประสบการณ์ให้มีปฏิสัมพันธ์ คิด ทำงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- นิสิตค้นพบสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรม
- เป็นการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาและสนุกสนาน
- เน้นการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้กับสิ่งที่เกิดในชีวิตประจำวัน และการประยุกต์ใช้ความรู้

วิธีการจัด

- การเล่านิทาน
- การเล่นเกม
- การใช้กรณีตัวอย่าง
- การใช้บทบาทสมมติ
- การใช้สถานการณ์จำลอง
- ละคร
- การอภิปรายกลุ่มย่อย

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

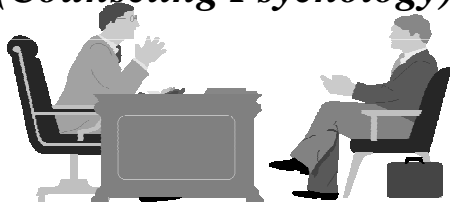
- **ขั้นลงมือปฏิบัติ:** ทำกิจกรรมตามที่จัดเตรียมไว้
- **ขั้นวิเคราะห์:** ค้นหาสาเหตุ /ผลของการทำกิจกรรมโดยตอบคำถาม ทำไม อะไรวะไร
- **ขั้นนำไปใช้:** เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้จากขั้นที่ 2กับการนำไปใช้ ด้วยคำถาม อย่งไร เพื่ออะไร เพื่อใคร

หลักการจัด

- **จำนวนสมาชิกกลุ่ม :** ขึ้นอยู่กับสถานที่ จำนวนผู้นำกลุ่มและผู้ช่วย วัตถุประสงค์ของการจัด
- จำนวนสมาชิกกลุ่มย่อย 5 - 7 คนควรเป็นจำนวนเลขคี่
- การจัดสมาชิกเข้ากลุ่มย่อย ควรใช้การสุ่ม แต่ไม่ควรให้เข้ากลุ่มซ้ำ

จิตวิทยาการให้คำปรึกษา
(Counseling Psychology)

สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย

การให้คำปรึกษา(Counseling)

ความหมาย

กระบวนการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มาขอรับคำปรึกษา เพื่อให้เขาได้ใช้ความสามารถที่เขา มีอยู่จัดการกับปัญหาของเขาได้ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้

กระบวนการให้คำปรึกษาจะเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญ ๓ ประการ

- ๑.ผู้ให้คำปรึกษา(Counselor)
- ๒.ผู้มาขอรับคำปรึกษา(Client)
- ๓.ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้มาขอรับคำปรึกษา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้มาขอรับคำปรึกษา

จิตวิทยาการให้คำปรึกษา(Counseling)

ต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

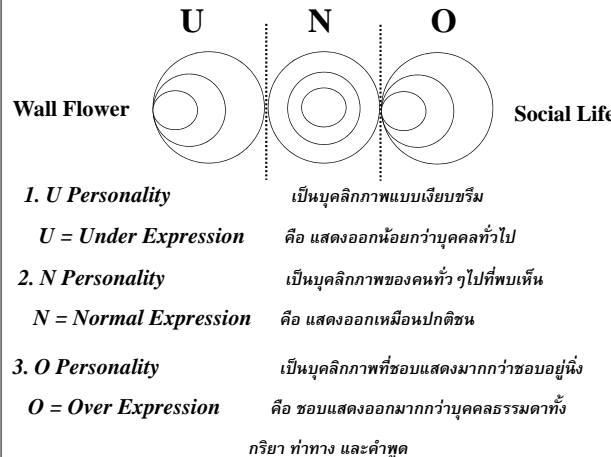
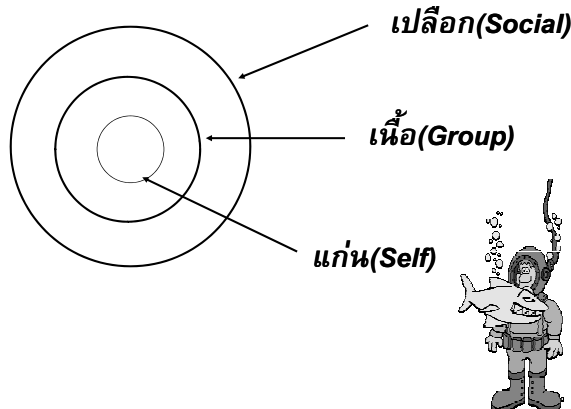
- ๑.การเข้าใจตนเอง(Counselor)
- ๒.การเข้าใจผู้มาขอรับคำปรึกษา(Client)
- ๓.การเข้าใจธรรมชาติการแสดงออกของมนุษย์ (Human Interaction Model)
- ๔.เข้าใจธรรมชาติของปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหา
- ๕.เข้าใจลักษณะการให้คำปรึกษา จรรยาบรรณการให้คำปรึกษา
- ๖.ขั้นตอนของการให้คำปรึกษา
- ๗.เทคนิคการให้คำปรึกษา
- ๘.ฝึกปฏิบัติ(Practicum)

Interaction 2 ลักษณะ

- 1 Verbal Language
2. Body Language

UNO Personality

- Under Expression
- Normal Expression
- Over Expression

กิจกรรม
พัฒนา นิสิต
Green Marine
Rx@Buu

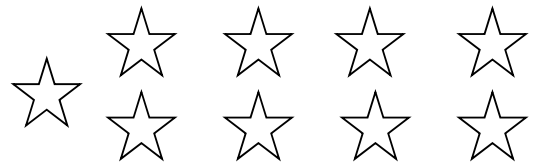
กิจกรรมการ พัฒนา นิสิต

- กิจกรรมส่งเสริม สอดแทรกจริยธรรม
- กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
- มีอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่
- อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นกลไกพัฒนา ชี้นำ นักศึกษา
- แนวทางการประกอบวิชาชีพอะไร

ใครคิด กิจกรรมการพัฒนา
นิสิต ม.บูรพา

- อาจารย์คิด/คณะคิด/คิดร่วมกัน
- ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาคิด
- นิสิตนักศึกษา คิด
- ผู้ปกครอง/ชุมชน/สังคม/
ประเทศชาติ
- ร่วมช่วยกันคิดทุกฝ่าย

RXBUU'S 9th STAR PHARMACIST

5/19/2012 RXBUU Strategic Master Plans 184

GREEN MARINE PHARMACY

5/19/2012 RXBUU Strategic Master Plans 185

9-STAR RX?

1. CARE-GIVER
2. DECISION-MAKER
3. COMMUNICATOR
4. LEADER
5. MANAGER
6. LIFE-LONG LEARNER
7. TEACHER
8. RESEARCHER
9. "GREEN MARINE PHARMACIST"

5/19/2012 RXBUU Strategic Master Plans 186

**ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : ระบบและกลไกการ
ส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา**

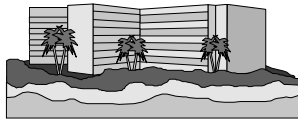
คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและครบถ้วน *กิจกรรมนักศึกษาหมายถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการทั้งโดยสถาบันและโดยองค์กรนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับการพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรม จริยธรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ*

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

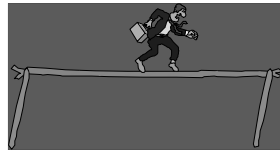
ได้แก่

- (1) คุณธรรม จริยธรรม
- (2) ความรู้
- (3) ทักษะทางปัญญา
- (4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- (5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (6) สอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่สภา/องค์กรวิชาชีพได้กำหนดเพิ่มเติม ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

•ประโยชน์

•ประเภท

•พัฒนาการ

... ผู้ที่ตั้งใจเข้ามาศึกษาวิชาการ
ชั้นสูง ย่อมต้องปรารถนาจะใช้
ความรู้ความสามารถทีุ่ดสาหะ
อบรมฝึกฝนมา ปฏิบัติงานให้เป็น
ผลดีแก่ตัว แก่สังคมอย่าง
กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นได้ การ
ปฏิบัติงานให้ได้ผลดังปรารถนานั้น
จำเป็นต้องมีหลักและวิธีการที่
ถูกต้องเหมาะสม

**หลักสำคัญ คือ การศึกษาสภาพ
ความจริงของงาน ของบุคคล ของ
สังคม ภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ให้กระจ่าง
อย่างทั่วถึง อีกประการหนึ่ง การละ
ความเครียดในหลักวิชาให้เบาบางลง
กล่าวคือ รู้จักพิจารณาใช้หลักวิชา
ตามความสำคัญและจำเป็น เพื่อมิให้
กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ตามหลักวิชา
กลายเป็นสิ่งกีดขวางการปฏิบัติไป . . .**

... ผู้มีปัญญาและความรู้ดี
เพราะมีโอกาสได้ศึกษาเล่า
เรียนมากกว่าผู้อื่น ย่อมมี
หน้าที่และความรับผิดชอบ
เป็นพิเศษ ที่จะต้องทำตัว
ทำงานให้เป็นประโยชน์แก่
ประเทศชาติ และ
ประชาชน.

ประโยชน์

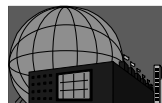
- ด้านวิชาการและสติปัญญา
- ด้านสังคม
- ด้านการอยู่ร่วมกัน
- ด้านพัฒนาการในตัวนิสิต
นักศึกษานักศึกษา

ประโยชน์

- ฝึกการเป็นผู้นำและการใช้ชีวิต
ในระบบประชาธิปไตย
- เกิดความรักสถาบันและรักการ
ให้บริการชุมชน
- ระบายพลังของนิสิตนักศึกษา

ประโยชน์ ด้านวิชาการ และ สติปัญญา

- ส่วนเสริมและสนับสนุนการ
เรียนประยุกต์เข้ากับ
สภาพแวดล้อมนอกชั้นเรียน
- ได้รับความรู้ที่แตกฉาน
- ผสมผสานความรู้หลากหลาย

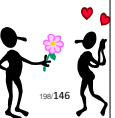

ประโยชน์ ด้านสังคม

- ฝึกทักษะพิเศษในการติดต่อกันใน
สังคม
- ช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
ถึงความสัมพันธ์กันในสังคม ทำให้
สามารถปรับตัวและหาโลกของ
ตนเองได้
- เข้าใจถึงอิทธิพลและแรงผลักดัน
ของสังคมและวัฒนธรรมต่อทัศนคติ

ประโยชน์ ด้านอยู่ร่วมกัน

- ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน
- ประชุมร่วมกัน
- ฝึกหัดประสานงานกัน
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- ฝึกความรับผิดชอบ
- พัฒนาความเข้าใจต่อผู้อื่น

ประโยชน์ ด้านพัฒนาการในตัวเอง

- ได้พัฒนาบุคลิกภาพ
- ได้พัฒนาคุณธรรม จากการเรียนรู้ และ ได้รับประสบการณ์ จากภายนอกชั้นเรียน เพื่อนำไปประยุกต์กับสภาพการณ์ในอนาคต
- เป็นการฝึกฝนตนเองเพื่อชีวิตในอนาคต

200/146

ฝึกการเป็นผู้นำและการใช้ชีวิตในระบบประชาธิปไตย

- เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน สังคม และ ประเทศ
- เตรียมให้ใช้ชีวิตในสังคมระบอบประชาธิปไตย
- พัฒนาการเป็นผู้ตามและผู้นำ รู้จักการรักษากฎ ระเบียบ มีคุณธรรม

200/146

บังเกิดความรักสถาบันและรักการให้บริการชุมชน

- เกิดการรวมตัวกันเป็นเอกภาพในสถาบัน
- เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- มีส่วนให้กับสถาบัน ชุมชนที่ตนร่วมอยู่ นำไปสู่การให้กับสังคมหรือ บริการแก่สังคม ประเทศชาติในภายภาคหน้า

200/146

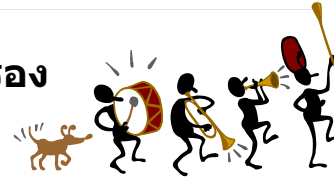
ระบายนพลังของนิสิตนักศึกษา

- ลดเวลาว่างอันไม่ก่อให้เกิดประโยชน์
- ใช้เวลาว่างในทางสร้างสรรค์
- ใช้พลังไปในทางที่ถูกต้อง

200/146

ประเภทของกิจกรรมนิสิต

- ด้านการปกครอง
- ด้านวิชาการ
- ด้านการกีฬา
- ด้านอาสาพัฒนา
- ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
- ด้านการเมือง

200/146

พัฒนาการของนิสิตกับกิจกรรม

- การมีส่วนร่วม ภาย ใจ
- การมีส่วนร่วมในเชิงปริมาณ
- พัฒนาการด้านการเรียนรู้และบุคลิกภาพเป็นสัดส่วนโดยตรงกับปริมาณและคุณภาพของการมีส่วนร่วม
- นโยบายจะมีผลต่อการมีส่วนร่วม

200/146

แผนพัฒนาที่ปรึกษาในดวงใจนิสิต

วาดภาพ ๒ ภาพ
๑.ภาพอาจารย์ที่ปรึกษาของ Rx@Buu
๒.ภาพกิจกรรมเพื่อสร้างนิสิตที่พึงประสงค์ แห่ง Rx@Buu

200/146

ขยายความ จาก ภาพ

1. สมรรถนะที่พึงมี และ ฝึกฝน เพื่อเติมเต็ม เพื่อพัฒนาเป็น อ.ที่ปรึกษา นิสิต แห่ง Buu ข้อ๒
  2. กิจกรรมอันจะนำมาสู่ นิสิต บุรพา ที่พึงประสงค์ 9 Stars Green Marine Pharmacist @ BUU
1. Concept
  2. Objective/Time/Resource
  3. Output /Outcome/Impact

ทบทวนชีวิต นิสิต เป็นศูนย์กลาง

๖ เป้าหมายแห่งชีวิต ๖

ชีวิตที่ ๖ คือชีวิตที่ ๖ ซึ่งหมายถึง (คุณธรรมความดี)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรมที่ ๖ คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)

คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)
คุณธรรม คือคุณธรรมที่ ๖ (คุณธรรม)

